

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1989

Vyhlásené: 28.11.1989 Časová verzia predpisu účinná od: 01.11.2001 do: 28.02.2007

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

132

ZÁKON

z 15. novembra 1989

o ochrane práv k novým odrodám rastlín a plemenám zvierat

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1

Účel a rozsah zákona

(1) Účelom tohto zákona je upraviť práva a povinnosti fyzických a právnických osôb vznikajúce z vytvorenia nových odrôd rastlín (ďalej len „odrody“) a plemien zvierat (ďalej len „plemená“), ako aj z ich obchodného využívania.

(2) Zákon sa vzťahuje na odrody všetkých druhov a rodov rastlín, na plemená tých druhov zvierat, ktorých zoznam ustanovuje všeobecne záväzný právny predpis.¹⁾

(3) Zákon sa nevzťahuje na priemyselné produkčné mikroorganizmy, biotechnologické postupy a produkty získavané ich pomocou, ktoré sú patentovateľné.^{1a)}

§ 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) odrodou skupina rastlín v rámci najnižšieho známeho botanického taxónu, ktorú bez ohľadu na to, či sú splnené podmienky na udelenie šľachtiteľského osvedčenia, možno
 1. definovať prejavom znakov vyplývajúcich z daného genotypu alebo z kombinácie genotypov,
 2. odlišiť od akejkoľvek inej skupiny rastlín prejavom najmenej jedného z uvedených znakov,
 3. považovať za jednotnú s ohľadom na jej schopnosť nemeniť sa pri rozmnožovaní,
- b) množiteľským materiálom odrôd osivo, sadivo, ako aj rastliny a ich časti určené na ďalšie rozmnožovanie,
- c) plemenom populácia zvierat jednotného pôvodu, charakteristických morfológických a fyziologických vlastností, schopná reprodukovať sa; okrem plemena zahŕňajú sa sem aj jeho nižšie taxóny – rázy, kmene a línie, ako aj ich hybridy, prípadne úžitkové typy zvierat,
- d) rozmnožovacím materiálom plemien živé zvieratá, spermie, oocyty, embryá a vajíčka určené na ďalšie rozmnožovanie,
- e) vytvorením odrody alebo plemena v rámci činnosti slovenskej organizácie vytvorenie, vyvinutie alebo objavenie odrody alebo plemena v súvislosti s plnením úloh z pracovného, členského alebo obchodného pomeru k tejto organizácii alebo za jej hmotnej podpory,

- f) obchodným využívaním odrôd a plemien výroba na predaj, úprava na účely množenia, ponúkanie na predaj, predaj množiteľského materiálu odrôd, zberaného materiálu a množiteľského materiálu plemien a jeho skladovanie,
- g) šľachtiteľom
1. fyzická osoba, ktorá objavila, vyvinula alebo vlastnou tvorivou činnosťou vytvorila odrodu alebo plemeno
 - 1.1. mimo rámca činnosti slovenskej organizácie na vlastné náklady a vo vlastnom mene, alebo ktorá si na vlastné náklady zmluvne zabezpečila vo vlastnom mene objavenie, vyvinutie alebo vytvorenie novej odrody alebo plemena treťou osobou,
 - 1.2. v rámci činnosti slovenskej organizácie v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu na náklady tejto organizácie a v jej mene (ďalej len „pôvodca“), pričom postavenie fyzickej osoby má aj viac osôb, ak sa na objavení, vyvinutí alebo vytvorení odrody alebo plemena zúčastnili vlastnou tvorivou činnosťou,
 2. právnická osoba, ktorá
 - 2.1. je zamestnávateľom fyzickej osoby uvedenej v bode 1.2. tohto písmena a náklady na objavenie, vyvinutie alebo vytvorenie novej odrody alebo plemena hradila v plnej výške alebo sčasti,
 - 2.2. má vlastnícke právo alebo právo správy k odrode alebo k plemenu, pričom postavenie právnickej osoby má aj viac osôb, ak odroda alebo plemeno boli objavené, vyvinuté alebo vytvorené za ich hmotnej podpory,
 3. právny nástupca fyzickej osoby alebo právnickej osoby uvedenej v bode 1 alebo 2,
 4. zahraničná fyzická osoba alebo zahraničná právnická osoba, ktorá má právo nakladať s odrodou alebo s plemenom a ktorá má zmluvného zástupcu na území Slovenskej republiky,^{1b)}
- h) prihlasovateľom šľachtiteľ, ktorý je oprávnený podať prihlášku na ochranu odrody alebo plemena, pričom fyzická osoba je oprávnená na podanie takejto prihlášky iba vtedy, ak odrodu alebo plemeno objavila, vyvinula alebo vytvorila vlastnou tvorivou činnosťou, vo vlastnom mene, na vlastné náklady, mimo rámca činnosti slovenskej organizácie; prihlasovateľom môžu byť aj viacerí šľachtitelia, ak odroda alebo plemeno boli objavené, vyvinuté alebo vytvorené za ich hmotnej podpory,
- i) majiteľom šľachtiteľského osvedčenia ten, komu bolo udelené šľachtiteľské osvedčenie, alebo jeho právny nástupca.

DRUHÁ ČASŤ

UDELOVANIE ŠLACHTITELSKÉHO OSVEDČENIA A PRÁVA A POVINNOSTI ŠLACHTITEĽOV A PÔVODCOV

§ 3

(1) Prihlasovateľovi sa na základe jeho prihlášky udeľuje šľachtiteľské osvedčenie na odrodu alebo plemeno, ktoré spĺňa podmienky uvedené v § 4 až 6.

(2) Šľachtiteľským osvedčením sa potvrdzuje

- a) vyšľachtenie odrody alebo plemena,
- b) názov odrody alebo plemena s uvedením druhu (rodu),
- c) majiteľ šľachtiteľského osvedčenia uvedením jeho obchodného mena a sídla, ak ide o právnickú osobu, alebo mena, priezviska a miesta trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu,
- d) právo majiteľa šľachtiteľského osvedčenia obchodne využívať odrodu alebo plemeno,
- e) doba ochrany práv k odrode alebo k plemenu.

§ 4**Podmienky na udelenie šľachtiteľského osvedčenia na odrodu**

(1) Podmienky na udelenie šľachtiteľského osvedčenia na odrodu sú splnené, ak je odroda

- a) odlišná,
- b) vyrovnaná,
- c) stála,
- d) nová.

(2) Odroda je odlišná, ak sa zreteľne odlišuje prejavom aspoň v jednom opisateľnom a dobre rozpoznateľnom významnom znaku (vlastnosti) alebo kombináciou znakov (vlastností) od akejkoľvek inej odrody všeobecne známej ku dňu podania prihlášky.

(3) Odroda je vyrovnaná, ak zostáva dostatočne rovnorodá v prejave tých znakov, ktoré sa zisťujú skúškami na odlišnosť, ako aj v prejave akýchkoľvek iných znakov uvedených v opise odrody okrem odchýlok, ktoré môžu vyplývať z určitých osobitostí jej rozmnožovania.

(4) Odroda je stála, ak si zachováva v každej generácii alebo po každom cykle množenia svoje pôvodné rozlišovacie znaky.

(5) Odroda je nová, ak sa jej množiteľský alebo zberaný materiál nepredával alebo inak neposkytol inej osobe

- a) na území Slovenskej republiky pred viac ako jedným rokom pred podaním prihlášky (§ 16),
- b) na území iného štátu,
 - 1. ak ide o odrody ovocných stromov, lesných alebo okrasných drevín alebo viniča hroznorodého pred viac ako šiestimi rokmi pred podaním prihlášky,
 - 2. ak ide o odrody ostatných druhov pred viac ako štyrmi rokmi pred podaním prihlášky.

(6) Odrody druhov a rodov rastlín, na ktoré sa doposiaľ tento zákon nevzťahoval, sa považujú za nové, aj keď nespĺňajú podmienky uvedené v predchádzajúcom odseku.

(7) Za novú odrodu sa považuje aj odroda, ktorej množiteľský alebo zberaný materiál sa predával, alebo inak poskytol inej osobe bez súhlasu šľachtiteľa.

(8) Odroda sa na účely tohto zákona nepredávala, alebo inak neposkytla inej osobe a považuje sa za novú aj v prípadoch, ak jej množiteľský alebo zberaný materiál sa

- a) poskytol za podmienok ustanovených zákonom Ministerstvu pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) alebo ním určenému odbornému orgánu či organizácii na účely zisťovania znakov a vlastností odrody,
- b) použil na objavenie, vyvinutie alebo vytvorenie inej odrody,
- c) vyrábal, rozmnožoval, upravoval po zbere alebo skladoval u tretej osoby na základe zmluvy^{1c)} za predpokladu, že šľachtiteľ si zachoval výhradné právo disponovať týmto množiteľským materiálom odrody; to neplatí, ak sa množiteľský materiál použil ako komponent na výrobu hybridnej odrody, ktorá sa predávala alebo inak poskytla inej osobe,
- d) poskytol osobe, ktorá sa spolupodieľala vlastnou činnosťou alebo hmotnou podporou na objavení, vyvinutí alebo vytvorení odrody, ak táto osoba ju ďalej nepredávala, ani inak neposkytla inej osobe,
- e) použil tretou osobou na experimentálne účely,

f) vystavil na úradnej alebo úradne uznanej výstave podľa medzinárodnej zmluvy.^{1d)}

(9) Na účely zisťovania podmienok na udelenie šľachtiteľského osvedčenia na odrodu sa akákoľvek iná odroda stáva všeobecne známou v Slovenskej republike alebo v zahraničí, ak výsledkom zisťovania bude udelenie šľachtiteľského osvedčenia alebo zápis do listiny povolených odrôd.

§ 5

Podmienky pre udelenie šľachtiteľského osvedčenia na plemeno

(1) Podmienky pre udelenie šľachtiteľského osvedčenia na plemeno, na ktoré sa vzťahujú osobitné predpisy,^{1e)} sú splnené, ak bolo plemeno uznané alebo povolené podľa týchto predpisov v čase nie dlhšom ako jeden rok pred podaním prihlášky (§ 16).

(2) Podmienky pre udelenie šľachtiteľského osvedčenia na plemeno, na ktoré sa nevzťahujú osobitné predpisy,^{1e)} sú splnené, ak je plemeno

- a) odlišné aspoň jedným podstatným znakom alebo vlastnosťou od každého iného plemena všeobecne známeho ku dňu podania prihlášky,
- b) vyrovnané primerane biologickým vlastnostiam daného plemena,
- c) stále v podstatných znakoch pri rešpektovaní zvláštností daných chovateľským prostredím,
- d) nové,
- e) dostatočne početné pre reprodukciu.

(3) Plemeno je nové, ak sa nepredávalo alebo neponúkalo na predaj

- a) na území Slovenskej republiky pred viac ako jedným rokom pred podaním prihlášky,
- b) na území iného štátu pred viacerými ako šiestimi rokmi pred podaním prihlášky.

(4) Za nové plemeno sa považuje tiež plemeno, ktoré sa predávalo alebo ponúkalo na predaj bez súhlasu šľachtiteľa.

§ 6

Názov odrody alebo plemena

(1) Každá odroda a plemeno musia byť označené názvom, ktorý je ich všeobecným pomenovaním. Ak bola odroda alebo plemeno povolené alebo registrované v Slovenskej republike podľa osobitných predpisov,²⁾ má názov určený v súlade s týmito predpismi.

(2) Nie sú prípustné názvy

- a) zložené len z čísel,
- b) zhodné alebo zameniteľné s názvom používaným v Slovenskej republike alebo v zahraničí pre odrodu alebo plemeno rovnakého alebo príbuzného druhu, prípadne inak porušujúce práva iných šľachtiteľov,
- c) vyvolávajúce nesprávne predstavy o hodnote, vlastnostiach alebo pôvode odrody či plemena, o totožnosti šľachtiteľa alebo pôvodcu,
- d) zhodné alebo zameniteľné s ochrannou známkou, označením pôvodu alebo zemepisným názvom pre rovnaké alebo podobné výrobky, s chýrnou ochrannou známkou bez ohľadu na druh výrobku alebo inak porušujúce práva a chránené záujmy iných subjektov,
- e) odporujúce záujmu spoločnosti,
- f) nevhodné z jazykových dôvodov.

(3) Zahraničným odrodám alebo plemenám sa ponecháva pôvodný názov. Iný názov možno použiť len vtedy, ak pôvodný názov nezodpovedá požiadavkám uvedeným v odseku 2.

(4) Právo prednosti tretích osôb na názov odrody alebo plemena nesmie byť dotknuté. Ak prihláška na ochranu odrody alebo plemena sa dotýka práva prednosti (§ 16 ods. 2) na názov odrody alebo plemena tretej osoby, postupuje sa podľa § 17 ods. 1.

(5) Ministerstvo je povinné informovať verejnosť o návrhu názvu novej odrody alebo plemena na účely zabezpečenia ochrany práva prednosti na názov odrody alebo plemena tretích osôb. Táto povinnosť je splnená včasným uverejnením prihlášky podľa § 18 ods. 1.

(6) Pri obchodnom využívaní odrody alebo plemena môže byť súčasťou názvu odrody ochranná známka, obchodné meno alebo obdobné označenie. Pomenovanie odrody alebo plemena musí byť jednoznačne a zreteľne odlišiteľné a ľahko rozpoznateľné.

§ 7

Práva šľachtiteľa

(1) Práva šľachtiteľa vyplývajúce zo šľachtiteľského osvedčenia nesmú byť treťou osobou obmedzované okrem výnimiek ustanovených v zákone.

(2) Obchodné využívanie odvodenej alebo určitej inej odrody je možné s písomným súhlasom majiteľa šľachtiteľského osvedčenia vzťahujúceho sa na pôvodnú odrodu. Majiteľ pôvodnej odrody má minimálne právo na odmenu z obchodného využívania odvodenej odrody.

(3) Odvodenu odrodou je odroda, ktorá je podstatne odvodená od chránenej odrody, pričom chránená odroda nie je sama osebe podstatne odvodenu odrodou, alebo je druhotne odvodená z odrody, ktorá sama je podstatne odvodená z pôvodnej odrody a

- a) udržiava si základné znaky, ktoré vyplývajú z genotypu alebo z kombinácie genotypov pôvodnej odrody,
- b) je zreteľne odlišiteľná od pôvodnej odrody,
- c) v podstate zodpovedá pôvodnej odrode v prejave základných znakov, ktoré vyplývajú z genotypu alebo z kombinácie genotypov pôvodnej odrody s výnimkou rozdielov, ktoré vyplývajú z odvodzovania.

(4) Určitou inou odrodou je odroda,

- a) ktorá nie je zreteľne odlišiteľná od chránenej odrody [§ 4 ods. 1 písm. a)],
- b) ktorej výroba si vyžaduje opakované použitie odrody, na ktorú bolo udelené šľachtiteľské osvedčenie.

(5) Na odvodené odrody a určité iné odrody sa primerane použijú ustanovenia tohto zákona vzťahujúce sa na chránené odrody, pričom

- a) v šľachtiteľskom osvedčení sa uvedie aj majiteľ pôvodnej odrody [§ 3 ods. 2 písm. c)],
- b) pred začatím obchodného využívania odvodenej alebo určitej inej odrody jej majiteľ alebo každý používateľ písomne dohodne s majiteľom pôvodnej odrody výšku odmeny z obchodného využívania odvodenej alebo určitej inej odrody (§ 8 ods. 1 a § 7 ods. 2), inak nie je oprávnený obchodne ju využívať.

(6) Šľachtiteľ, ktorý objavil, vyvinul alebo vytvoril odrodu alebo plemeno v rámci činnosti slovenskej organizácie, má právo, aby bol uvedený na šľachtiteľskom osvedčení ako jej pôvodca, pričom toto právo je neprevoditeľné.

(7) Ak sa na objavení, vyvinutí alebo vytvorení odrody alebo plemena podieľalo vlastnou tvorivou činnosťou viac šľachtiteľov, podieľajú sa na svojich právach v tom pomere, v akom sa podieľali na ich vytvorení. Ak nemožno podiely jednotlivých šľachtiteľov určiť, predpokladá sa, že ich podiely sú rovnaké.

(8) Šľachtiteľ, ktorý objavil, vyvinul alebo vytvoril odrodu alebo plemeno v rámci činnosti slovenskej organizácie, má voči majiteľovi šľachtiteľského osvedčenia právo na podiel na licenčných poplatkoch, prípadne na finančnom prínose z obchodného využívania odrody alebo plemena (právo na odmenu). Dohoda o odmene musí mať písomnú formu.

Práva a povinnosti zo šľachtiteľského osvedčenia

§ 8

(1) Majiteľ šľachtiteľského osvedčenia má výlučné právo obchodne využívať odrodu alebo plemeno; bez jeho súhlasu nemožno odrodu a plemeno po dobu ochrany obchodne využívať.

(2) Slovenské organizácie, ktoré plnia úlohy štátnej starostlivosti o rozvoj plemenárstva na základe oprávnenia vydaného podľa osobitných predpisov,^{1e)} taký súhlas nepotrebujú, ak je majiteľom šľachtiteľského osvedčenia na plemeno slovenská právnická alebo fyzická osoba.

(3) Súhlas majiteľa šľachtiteľského osvedčenia sa nevyžaduje v prípade, že odroda alebo plemeno slúžia na vyšľachtenie inej odrody alebo plemena; to neplatí, ak ide o ich opakované využívanie ako komponentu pre výrobu inej odrody alebo tvorbu iného plemena za účelom predaja.

(4) Právo obchodne využívať odrodu alebo plemeno zahŕňa tiež právo poskytovať súhlas na ich obchodné využívanie iným osobám. Súhlas (licencia) sa poskytuje písomnou zmluvou, ktorá obsahuje podmienky využívania a dojednania o licenčných poplatkoch.

(5) Majiteľ šľachtiteľského osvedčenia udeľuje súhlas (licenciu) na vykonávanie týchto úkonov:

- a) výrobu alebo rozmnožovanie množiteľského materiálu odrody alebo plemena,
- b) úpravu na účely množenia,
- c) ponuku na predaj,
- d) predaj alebo inú formu obchodovania,
- e) vývoz,
- f) dovoz,
- g) skladovanie na účely uvedené v písmenách a) až f).

(6) Súhlas na vykonávanie niektorého z úkonov uvedených v odseku 5 môže majiteľ šľachtiteľského osvedčenia podmieniť alebo obmedziť.

(7) Súhlas majiteľa šľachtiteľského osvedčenia je potrebný aj na vykonávanie úkonov uvedených v odseku 5 písm. a) až g), ktoré sa týkajú zberaného materiálu odrody alebo plemena.

(8) Výrobky z množiteľského materiálu odrody alebo plemena a zo zberaného materiálu odrody, na ktoré bolo udelené šľachtiteľské osvedčenie, možno vyrábať len po písomnom súhlase majiteľa šľachtiteľského osvedčenia.

(9) Udelenie súhlasu na vykonávanie úkonov podľa odsekov 5, 6 a 8 je potrebné aj pri odvodených odrodách a určitých iných odrodách.

§ 9

(1) Pri spoločnom vyšľachtení odrody alebo plemena viacerými pôvodcami v rámci ich činnosti vo viacerých slovenských organizáciách sa tieto organizácie ako spolumajitelia šľachtiteľského osvedčenia podieľajú na právach a povinnostiach k odrode alebo plemenu v rovnakom pomere, v akom sa na svojich právach podieľajú pôvodcovia.

(2) Z právnych úkonov voči tretím osobám sú spolumajitelia šľachtiteľského osvedčenia oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne. Medzi sebou sa vyporiadajú podľa výšky svojich podielov.

§ 10

Nútená licencia

(1) Ak majiteľ šľachtiteľského osvedčenia odmietne dať súhlas na obchodné využívanie odrody alebo plemena buď vôbec, alebo v potrebnom rozsahu, môže ministerstvo vo verejnom záujme nahradiť jeho súhlas udelením nútenej licencie.

(2) Majiteľ šľachtiteľského osvedčenia má v prípade udelenia nútenej licencie právo na úhradu licenčných poplatkov. V prípade sporu o výške úhrady medzi majiteľom šľachtiteľského osvedčenia a organizáciou, v ktorej prospech bola nútená licencia udelená, rozhodne o nej na návrh niektorého z nich orgán uvedený v § 25, a to s prihliadnutím na náklady vynaložené na vyšľachtenie odrody alebo plemena a na očakávané finančné prínosy z ich obchodného využívania.

(3) Ak súd udelí majiteľovi šľachtiteľského osvedčenia nútenú licenciu na využívanie vynálezu chráneného patentom podľa osobitného predpisu,¹⁾ ministerstvo na základe žiadosti udelí majiteľovi patentu nútenú licenciu podľa odseku 1.

§ 10a

Ďalšie obmedzenia šľachtiteľského osvedčenia

(1) Obmedzením práv majiteľa šľachtiteľského osvedčenia nie sú činnosti vykonávané

- a) na nepodnikateľské účely,
- b) na pokusné účely,
- c) na účely vytvorenia, vyvinutia alebo objavenia inej odrody.

(2) Práva majiteľa šľachtiteľského osvedčenia nebudú dotknuté, ak samostatne hospodáriaci roľníci^{2a)} rozmnožujú na svojich vlastných pozemkoch odrody, na ktoré bolo udelené šľachtiteľské osvedčenie a ktorých množiteľský materiál získali výsevom alebo výsadbou a zberom na svojich vlastných pozemkoch. Podmienky tohto obmedzenia upraví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom.

(3) Ochrana práv majiteľa šľachtiteľského osvedčenia sa podľa tohto zákona neposkytne, ak množiteľský alebo zberaný materiál odrody bol majiteľom šľachtiteľského osvedčenia alebo s jeho súhlasom poskytnutý tretej osobe, ktorá ho nepoužije

- a) na rozmnožovanie okrem prípadov, keď takéto rozmnožovanie bolo úmyslom pri jeho poskytnutí,
- b) na vývoz okrem prípadov, keď vyvezený materiál je určený na konečnú spotrebu.

§ 11**Prevod šľachtiteľského osvedčenia**

(1) Majiteľ šľachtiteľského osvedčenia môže šľachtiteľské osvedčenie previesť písomnou zmluvou na iný subjekt. Tým sa prevádzajú na nadobúdateľa práva a povinnosti vyplývajúce zo šľachtiteľského osvedčenia, s výnimkou pôvodcovstva. Majiteľ šľachtiteľského osvedčenia má právo požadovať od nadobúdateľa za tento prevod finančnú úhradu.

(2) Spolumajiteľ šľachtiteľského osvedčenia môže previesť svoj podiel na ktoréhokoľvek z ostatných spolumajiteľov. Na tretiu osobu môže previesť svoj podiel len v prípade, že žiadny zo spolumajiteľov neprijme v lehote jedného mesiaca písomnú ponuku prevodu.

(3) Zmluva o prevode šľachtiteľského osvedčenia nadobúda účinnosť dňom zápisu do registra chránených odrôd alebo do registra chránených plemien, ktorý vedie ministerstvo; zápis sa vykoná po zaplatení správneho poplatku.³⁾

(4) Iná zmena v osobe majiteľa šľachtiteľského osvedčenia mimo prevodu podľa odsekov 1 až 3 je možná iba v prípadoch ustanovených zákonom.

(5) Zmena v osobe majiteľa šľachtiteľského osvedčenia sa zapisuje do registra chránených odrôd alebo do registra chránených plemien.

§ 12**Doba platnosti šľachtiteľského osvedčenia**

Šľachtiteľské osvedčenie platí odo dňa podania prihlášky

- a) pri odrodách chmeľu, viniča hroznorodého, ovocných, okrasných a lesných drevín a podnoží týchto druhov 30 rokov,
- b) pri odrodách ostatných druhov 25 rokov,
- c) pri plemenách po dobu trvania plemena.

§ 13**Zrušenie šľachtiteľského osvedčenia**

(1) Ministerstvo zruší šľachtiteľské osvedčenie, ak

- a) odroda alebo plemeno už nevykazuje znaky vyrovnanosti alebo stálosti zistené v dobe udelenia šľachtiteľského osvedčenia,
- b) nebude dodaný riadne a včas biologický a dokumentačný materiál pre overovacie skúšky (§ 22), a to ani v určenej náhradnej lehote,
- c) nebude v určenej lehote zaplatená úhrada za vykonanie overovacích skúšok,
- d) majiteľ šľachtiteľského osvedčenia nezaplatí včas správny poplatok,³⁾
- e) majiteľ šľachtiteľského osvedčenia písomne oznámi, že sa šľachtiteľského osvedčenia vzdáva,
- f) majiteľ šľachtiteľského osvedčenia nenavrhne v určenej lehote nový názov odrody alebo plemena, ak pôvodný bol zrušený.

(2) Zrušenie šľachtiteľského osvedčenia sa vyznačí v registri chránených odrôd alebo v registri chránených plemien a uverejňuje sa vo Vestníku ministerstva (ďalej len „Vestník“) do troch mesiacov odo dňa jeho zrušenia.

§ 14**Ochrana názvu**

Názov odrody alebo plemena sa musí používať pri obchodnom využívaní odrody alebo plemena a pri ďalšom šľachtení. Názov odrody alebo plemena sa nesmie používať pre inú odrodu alebo plemeno rovnakého alebo príbuzného druhu ani po skončení doby platnosti šľachtiteľského osvedčenia.

§ 15**Vzťahy k zahraničiu**

(1) Zahraničné fyzické a právnické osoby majú za podmienok vzájomnosti rovnaké práva a povinnosti ako slovenské osoby, ale - ak ide o práva majiteľov šľachtiteľského osvedčenia - jedine vtedy, ak štát, ktorého je táto osoba príslušníkom alebo v ktorom má svoje sídlo, poskytuje danému druhu rastlín alebo zvierat ochranu. V prípadoch hodných osobitného zreteľa sa môže šľachtiteľské osvedčenie udeliť, aj keď nie je táto podmienka splnená.

(2) Ustanovenia medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, zostávajú nedotknuté.

TRETIA ČASŤ**KONANIE VO VECIACH OCHRANY ODRÔD A PLEMIEN****§ 16****Podanie prihlášky**

(1) Prihlášku na ochranu odrody alebo plemena je oprávnený podať prihlasovateľ [§ 2 písm. h)].

(2) Prihlášky sa podávajú na ministerstve; podaním prihlášky vzniká prihlasovateľovi právo prednosti.

(3) Právo prednosti, ktoré vyplýva z medzinárodnej zmluvy, musí prihlasovateľ uplatniť už v prihláške a počas troch mesiacov ho preukázať, inak sa naň neprihliada. V prihláške musí byť uvedený dátum a štát podania prvej prihlášky v zahraničí, od ktorej prihlasovateľ odvodzuje právo prednosti.

(4) Ministerstvo zapisuje prihlášky v poradi, v akom boli doručené, do zoznamu prihlášok nových odrôd alebo do zoznamu prihlášok nových plemien. Ak prihlasovateľ nezaplatí správny poplatok³⁾ pri podaní prihlášky alebo najneskôr v lehote určenej ministerstvom, ministerstvo zruší zápis prihlášky v zozname prihlášok a prihlasovateľa o tom ihneď písomne upovedomí. Zároveň ministerstvo uverejní vo Vestníku oznámenie o vykonaní zápisu o zrušení prihlášky v zozname prihlášok. Vykonaním zápisu o zrušení prihlášky v zozname prihlášok nezaniká prihlasovateľovi právo podať novú prihlášku na ochranu tej istej odrody alebo plemena.

§ 17**Preskúmanie prihlášky**

(1) Ak prihláška nemá ustanovené náležitosti, ministerstvo vyzve prihlasovateľa, aby nedostatky v určenej lehote odstránil; v prípade hodnom osobitného zreteľa mu pomôže s ich odstránením. Ak nedostatky nebudú v určenej lehote odstránené, ministerstvo konanie zastaví. Na tento dôsledok musí byť prihlasovateľ pri určení lehoty upozornený.

(2) Ak prihlasovateľ odstráni nedostatky riadne a v určenej lehote, zostáva mu právo prednosti zachované.

(3) Náležitosti prihlášky ustanovuje všeobecne záväzný právny predpis.

§ 18

Uverejnenie prihlášky

(1) Ministerstvo uverejňuje oznámenie o podaných prihláškach vo Vestníku do troch mesiacov odo dňa podania prihlášky, pričom toto oznámenie musí obsahovať údaje o prihlasovateľovi, názov odrody alebo plemena, názov druhu a údaje o novosti. V lehote troch mesiacov od uverejnenia oznámenia možno podať na ministerstve odôvodnené námietky proti podanej prihláške; môže ich podať ktorákoľvek právnická alebo fyzická osoba. O námietkach rozhoduje ministerstvo. Pokiaľ bol k rozhodnutiu o námietkach vyžiadaný odborný posudok (§ 20), rozhodne ministerstvo v lehote troch mesiacov od dôjdenia tohto posudku.

(2) Zmenu v osobe prihlasovateľa možno po podaní prihlášky vykonať

a) so súhlasom prihlasovateľa,

b) bez jeho súhlasu na základe právoplatného rozhodnutia orgánu uvedeného v § 25.

(3) Ak v priebehu konania o prihláške vznikne spor o to, či prihlášku podal oprávnený prihlasovateľ, pokračuje ministerstvo v konaní, ale rozhodnutie o šľachtiteľskom osvedčení vydá až po právoplatnosti rozhodnutia orgánu uvedeného v § 25.

(4) Zmena v osobe prihlasovateľa sa vyznačuje v zozname prihlášok nových odrôd alebo v zozname prihlášok nových plemien.

(5) Zmena údajov uvedených v prihláške, ktoré sa uverejňujú, musí byť uverejnená vo Vestníku do troch mesiacov odo dňa tejto zmeny.

§ 19

Prihlášky slovenských odrôd a plemien v zahraničí

(1) Prihláška na ochranu slovenskej odrody alebo plemena sa môže v zahraničí podať aj pred jej podaním v Slovenskej republike, ako aj vtedy, ak túto prihlášku v Slovenskej republike prihlasovateľ vôbec nepodá.

(2) Prihlásenie slovenskej odrody alebo plemena v zahraničí je prihlasovateľ povinný oznámiť ministerstvu.

§ 20

Zisťovanie znakov a vlastností odrôd a plemien

(1) Podmienky uvedené v § 4 až 6 zisťuje ministerstvo na základe posudkov odborných orgánov a organizácií, pri plemenách, na ktoré sa vzťahujú osobitné predpisy,^{1c)} na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

(2) Odborné orgány a organizácie sú povinné na výzvu ministerstva a v lehote určenej po dohode s nimi posúdiť znaky a vlastnosti odrôd a plemien. Za tým účelom je prihlasovateľ povinný poskytnúť odbornému orgánu alebo organizácii bezplatne k dispozícii biologický a dokumentačný materiál.

(3) Odborné orgány a organizácie môžu využívať pri posudzovaní odrôd a plemien aj výsledky skúšok vykonaných v zahraničí.

(4) Odborné orgány a organizácie majú voči prihlasovateľovi právo na úhradu za výkony spojené s posudzovaním odrôd a plemien, a to v súlade s cenovými predpismi.

§ 21**Udelenie šľachtiteľského osvedčenia**

(1) Po doručení posudku odborného orgánu alebo organizácie, prípadne rozhodnutia príslušného orgánu rozhodne ministerstvo do troch mesiacov o udelení šľachtiteľského osvedčenia. Ak na základe posudku ministerstvo neudelí šľachtiteľské osvedčenie, upovedomí o tom písomne bez meškania prihlasovateľa a najneskôr do troch mesiacov odo dňa prijatia posudku uverejní vo Vestníku rozhodnutie o zamietnutí prihlášky na ochranu odrody alebo plemena. Toto rozhodnutie podlieha preskúmaniu súdom.^{3a)}

(2) Rozhodnutie o udelení šľachtiteľského osvedčenia sa zapisuje do registra chránených odrôd alebo do registra chránených plemien. Slovenský pôvodca, ktorý nie je prihlasovateľom, dostane rovnopis šľachtiteľského osvedčenia.

(3) Šľachtiteľské osvedčenie sa uverejňuje vo Vestníku do troch mesiacov odo dňa jeho udelenia; šľachtiteľské osvedčenie na odrody sa tiež zapisuje do štátnej odrodovej knihy.⁴⁾

§ 22**Overovacie skúšky**

(1) Majiteľ šľachtiteľského osvedčenia je povinný po dobu platnosti šľachtiteľského osvedčenia udržiavať odrodu alebo plemeno. Ak vzniknú pochybnosti, či odroda alebo plemeno spĺňajú aj naďalej podmienky ustanovené v § 4 ods. 1 písm. b) a c) a v § 5 ods. 2 písm. b), c) a e), je majiteľ šľachtiteľského osvedčenia povinný na výzvu ministerstva poskytnúť bezplatne k dispozícii biologický a dokumentačný materiál na overenie uvedených podmienok.

(2) Overenie vykonávajú organizácie poverené na výkon overovacích skúšok osobitnými predpismi.⁵⁾ Pri plemenách, na ktoré sa nevzťahujú osobitné predpisy,^{1c)} vykonávajú overovanie orgány alebo organizácie poverené na to ministerstvom.

(3) Orgány a organizácie uvedené v odseku 2 majú voči majiteľovi šľachtiteľského osvedčenia právo na úhradu za výkony spojené s vykonávaním overovacích skúšok, a to v súlade s cenovými predpismi. Toto ustanovenie sa nepoužije na overovacie skúšky plemien, na ktoré sa vzťahujú osobitné predpisy.^{1c)}

§ 23**Neplatnosť šľachtiteľského osvedčenia**

(1) Šľachtiteľské osvedčenie je neplatné, ak

- a) dodatočne vyjde najavo, že neboli splnené podmienky na jeho udelenie,
 - b) bolo udelené osobe, ktorá naň nemá nárok,
- v oboch prípadoch sa na šľachtiteľské osvedčenie hľadí, akoby nebolo udelené.

(2) Neplatnosť šľachtiteľského osvedčenia sa vyznačuje v registri chránených odrôd alebo v registri chránených plemien a uverejňuje sa vo Vestníku do troch mesiacov odo dňa zistenia neplatnosti šľachtiteľského osvedčenia podľa odseku 1. Neplatnosť šľachtiteľského osvedčenia pri odrodách sa zapisuje aj do štátnej odrodovej knihy.⁴⁾

ŠTVRTÁ ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 24
Správne konanie

V konaní pred ministerstvom sa postupuje podľa správneho poriadku,⁶⁾ pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

§ 25
Rozhodovanie sporov

Spory, ktoré vznikli z právnych vzťahov na základe tohto zákona, prejednávajú a rozhodujú súdy.

§ 26
Ochrana práv

V prípade neoprávneného zásahu do práva chráneného týmto zákonom sa môže majiteľ šľachtiteľského osvedčenia alebo pôvodca, ak nie je majiteľom šľachtiteľského osvedčenia, ktorých právo bolo porušené, domáhať najmä toho, aby rušenie práva bolo zakázané a aby následky porušenia boli odstránené. Ak týmto zásahom bola spôsobená škoda, má poškodený právo na jej náhradu. Pri nemajetkovej ujme má poškodený právo na primerané zadostučinenie, ktoré môže spočívať aj v peňažnom plnení.

§ 27
Pokuty

(1) Podnikateľovi,^{6a)} ktorý

a) v dobe platnosti šľachtiteľského osvedčenia

1. obchodne využíva odrodu alebo plemeno bez súhlasu majiteľa šľachtiteľského osvedčenia,
2. pri obchodnom využívaní odrody alebo plemena nepoužíva pre ne ich registrovaný názov, alebo používa ich registrovaný názov pre inú odrodu, alebo plemeno toho istého, alebo príbuzného druhu,

b) neoznámí ministerstvu, že prihlásil slovenskú odrodu alebo plemeno na ochranu v zahraničí (§ 19 ods. 2),

môže ministerstvo uložiť pokutu až do výšky 1 000 000 Sk. Ak sa podnikateľ opakovane dopustí niektorého z konaní uvedených v písmene a) alebo b), môže mu ministerstvo uložiť ďalšiu pokutu až do výšky 2 000 000 Sk v lehotách uvedených v § 27 ods. 3 tohto zákona.

(2) Pri určení výšky pokuty prihliadne ministerstvo najmä na závažnosť, spôsob, dobu trvania a následky protiprávneho konania.

(3) Pokutu možno uložiť len do jedného roka odo dňa, keď sa ministerstvo o porušení povinnosti dozvedelo, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Pokuta je splatná do 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jej uložení nadobudlo právoplatnosť.

(4) Výnosy z pokút sú príjmom štátneho rozpočtu.

§ 28**Priestupky**

(1) Ten, kto neoprávnene obchodne využíva odrodu alebo plemeno, na ktoré bolo udelené šľachtiteľské osvedčenie, alebo neoznámí ministerstvu, že prihlásil odrodu alebo plemeno v zahraničí (§ 19 ods. 2), sa dopustí priestupku, za ktorý mu ministerstvo môže uložiť pokutu až do výšky 20 000 Sk.⁷⁾ Ak sa niektorého z uvedených konaní dopustí opakovane, môže mu ministerstvo uložiť pokutu až do výšky 50 000 Sk.

(2) Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu.⁷⁾

§ 29**Splnomocňovacie ustanovenie**

(1) Ministerstvo po dohode s Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy Českej socialistickej republiky, Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky, Ministerstvom lesného a vodného hospodárstva a drevospracujúceho priemyslu Českej socialistickej republiky, Ministerstvom lesného a vodného hospodárstva a drevospracujúceho priemyslu Slovenskej socialistickej republiky a Federálnym ministerstvom zahraničného obchodu vydá všeobecne záväzný právny predpis na vykonanie § 1 ods. 2.

(2) Ministerstvo po dohode s Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy Českej socialistickej republiky a Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky vydá všeobecne záväzný právny predpis na vykonanie § 7 ods. 5 a § 17 ods. 3.

§ 30**Prechodné ustanovenie**

(1) Odrody, ktoré boli podľa osobitných predpisov⁴⁾ zapísané ako pôvodné odrody do štátnej odrodovej knihy pred účinnosťou tohto zákona a obchodne sa nevyužívali skôr ako pred 10 rokmi pred účinnosťou tohto zákona, ako aj existujúce plemená uznané alebo povolené podľa osobitných predpisov,¹⁴⁾ môžu byť prihlásené na ochranu podľa tohto zákona. Na tieto odrody sa nevzťahuje ustanovenie § 7 ods. 3.

(2) Prihlášku podľa odseku 1 je potrebné podať najneskôr do 12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(3) Majiteľ šľachtiteľského osvedčenia môže obchodne využívať odrodu alebo plemeno len vtedy, pokiaľ boli odroda alebo plemeno, na ktoré bolo vydané šľachtiteľské osvedčenie, tiež povolené podľa osobitných predpisov.²⁾ V takom prípade sa naň hľadí ako na poverenú organizáciu podľa týchto predpisov.

§ 30a

(1) Podiel pôvodcu na finančnom prínose z obchodného využívania odrôd a plemien, ktoré boli prihlásené na právnu ochranu pred účinnosťou tohto zákona, sa určí podľa doterajších právnych predpisov.

(2) Pôvodca a slovenská organizácia si písomne dohodnú výšku odmeny, spôsob jej vyplácania a splatnosť za odrody a plemená, ktoré budú prihlásené na právnu ochranu po nadobudnutí účinnosti tohto zákona a s ktorých vytváraním sa začalo ešte pred dňom jeho účinnosti, najneskôr do troch mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona. Ak v stanovenej lehote neuzatvoria takúto dohodu, šľachtiteľ má nárok na odmenu minimálne vo výške podľa doterajších právnych predpisov.

§ 31

§ 2 ods. 1 druhá veta vyhlášky Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva a Ministerstva spravodlivosti č. 62/1964 Zb., ktorou sa vydávajú vykonávacie predpisy k zákonu o rozvoji rastlinnej výroby, sa mení tak, že slová „podávajú poverené organizácie (§ 1 ods. 1)“ sa nahrádzajú slovami „sa podávajú“.

§ 32**Zrušovacie ustanovenie**

Zrušuje sa

1. § 4 ods. 2 a 4 zákona č. 61/1964 Zb. o rozvoji rastlinnej výroby,
2. § 1 a § 2 ods. 1 tretia veta vyhlášky Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva a Ministerstva spravodlivosti č. 62/1964 Zb., ktorou sa vydávajú vykonávacie predpisy k zákonu o rozvoji rastlinnej výroby.

§ 33**Účinnosť**

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1990.

Husák v. r.

Indra v. r.

Adamec v. r.

1e) Zákon Slovenskej národnej rady č. 110/1972 Zb. o plemenitbe hospodárskych zvierat v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 256/1991 Zb. Zákon č. 102/1963 Zb. o rybárstve v znení zákona č. 229/1991 Zb.

1) Vyhláška Federálneho ministerstva poľnohospodárstva a výživy č. 134/1989 Zb., ktorou sa vydáva zoznam hospodársky významných druhov a rodov rastlín a zvierat v znení vyhlášky Federálneho ministerstva hospodárstva č. 515/1991 Zb.

1a) § 4 písm. c) zákona č. 527/1990 Zb. o vynálezoch, priemyselných vzoroch a zlepšovacích návrhoch.

1b) § 566 a nasl. Obchodného zákonníka.

1c) § 527 a § 536 Obchodného zákonníka.

1d) Dohovor o medzinárodných výstavách dojednaný v Paríži 22. novembra 1928 (Zbierka zákonov a nariadení štátu československého č. 46/1932).

1f) § 27 ods. 5 a 6 zákona č. 435/2001 o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon).

2) Zákon č. 61/1964 Zb. o rozvoji rastlinnej výroby v znení zákona č. 132/1989 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 184/1993 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1995 Z. z. Zákon Slovenskej národnej rady č. 110/1972 Zb.

2a) § 12a až 12h zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov v znení zákona č. 219/1991 Zb.

3) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch.

3a) § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku v znení zákona č. 180/1990 Zb. a zákona č. 519/1991 Zb.

4) Zákon č. 61/1964 Zb.

5) Zákon č. 61/1964 Zb.

Zákon ČNR č. 86/1972 Zb.

Zákon SNR č. 110/1972 Zb.

Zákon č. 102/1963 Zb.

6) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

6a) § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.

7) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 524/1990 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 295/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 237/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 248/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 250/1994 Z. z.

